

אמרות טהורות

מב"ק מדרן אדמו"ר שליט"א

פנימי

פקודי

תשפ"ד • גליון ק'

הוקדש ע"י

הר"ר שלמה אלעזר הכהן ברכר הי"ו

עמודי התווך

הרה"ג ר'
יעקב יהושע
ענגלנדער
שליט"א

הרה"ג ר'
חיים בעק
שליט"א

שותף נאמן

הר"ר
החפץ בעילום
שמו הי"ו

הר"ר
אברהם ישעי'
זולדאן הי"ו

לט"נ
כ"ק מרן
אדמו"ר ה'נזר
דוד' זי"ע

גליון זה הוקדש ע"י

הר"ר שלמה אלעזר הכהן ברכר הי"ו

לכבוד כ"ק מרן
אדמו"ר שליט"א

לרגל מלאות הוצאת ק' גיליונות 'אמרות טהורות'

הרה"ח ר' ישעי' גרשטנקורן שליט"א

לרגל שמחת הולדת נישואי בתו בשעטומ"צ

ויה"ר שיזכה לרוב נחת דקדושה מכל יוצ"ח

יו"ל ע"י

מכון בארות יצחק זוטשקא
בנשיאות כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א

לתרומות והנצחות ולקבלת הגליון במייל:

biz1441441@gmail.com

בשיתוף:

לחיזוק קנין אישי בתורה

03-800-9090

a038009090@gmail.com

לשמיעת שיעורי כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א
ועדכונים מחצר הקודש

מערכת זוטשקא: 072-3181866

פרשת פקודי

ליל שבת קודש תשע"ט

לעשות עם הנותר ומה זה שהשיבו שיעשה בהם משכן לעדות, ומבאר המאור ושמשי דהנה כבר נודע דעיקר כוונת מלאכת המשכן היתה כדי להשרות שכינתו בינינו, ולזה היה צריך הכנות גדולות וקדושות שיביאו כל ישראל נדבתם בנדיבות ליבם ואכן היתה נדבת ליבם גדולה עד למאוד בהשתוקקות והתלהבות רבה והיתה כוונתם להשראת השכינה בקרב ישראל, וראה משרע"ה שנותר מן ההשתוקקות וההתלהבות שלהם שלא היה צריך למלאכת המשכן וע"ז א"ל הקב"ה שיעשה בהם משכן לעדות, והכוונה בזה שמותר הקדושה שהאירו בני בתשוקת ליבם יותר מהנרצה מהם בעת ההיא יכניס משה לתורה הקדושה דהתורה נקראת עדות כדכתיב (שמות ל"א י"ח) "לוחות העדות", והיינו, כי התורה היא בלי גבול וקצבה ולכן יכולים להכניס שם את כל כח אש ההתלהבות בלי גבול וקצבה.

ולכן כאשר באים ללמוד פר' פקודי בכל שנה צריך ללומדה ביתר התעוררות של אהבה משנה שעברה, כי הנה אנו רואים שעדיין לא מצאנו הקדושה והתשוקה שהכניס משרע"ה בתורה, וזהו "ואלה" פוסל את הראשונות" פי' את הלימוד שלמד עד עתה, ומכאן ואילך ילמד ביתר קדושה כדי

באמירת לחיים: מצויים אנו בשבת חזק וזה הזמן להתחזק, והרי אנו צריכים חיזוק גדול והשי"ת יעזרנו להתחזק. ושבת זו היא שבת הפסקה מהד' פרשיות ואיתא מהחידושי הרי"ם זי"ע (חודש אדר) דשבת הפסקה היא כדי ליתן רווח להתבונן בין פרשה לפרשה, והתבוננות זה תשובה כדכתיב (ישעיהו ו' י') "ולבבו יבין ושב ורפא לו" דכאשר מתבונן האדם על מצבו הר"ז מעוררו לשוב בתשובה.

שיחת קודש: "אלה פקודי המשכן וגו'" וזו הפרשה שעוסקת בבנין המשכן בפועל, ואיתא במאור ושמשי דכל מקום שנאמר "אלה" פוסל את הראשונות (תנחומא משפטים ג), והכוונה שצריך האדם לפסול את כל מה שלמד עד עתה בפרשיות שעברו ששם נכתבו כל הציווים על בנין המשכן ויש ללמוד עתה באיכות וקדושה יתירה, דהנה איתא במדרש (שמות רבא נ"א ב') על הנאמר (שמות ל"ו ז') "והמלאכה היתה דים", "נכנס משה אצל בצלאל ראה שהותיר מן המשכן אמר לפני הקב"ה ריבון העולם עשינו את מלאכת המשכן והותרנו מה נעשה בנותר א"ל לך ועשה בהם משכן לעדות" עכ"ל, והוא פלא דהא כל הנדבה היתה בשביל משכן העדות ושאל משרע"ה להקב"ה מה

ימיהם הם בעבודה של אהבה ותשוקה להשי"ת וכן מי שלומד בחשק איזה שעות יש לו אח"כ הרגשה עילאית של נועם ה', ורגשי קודש אלו היו במשכן ובביהמ"ק ביתר שאת, שכל ישראל היו עולים לשם בתשוקה ואהבה עצומה, וזהו שאנו מבקשים "ושם נעלה ונראה ונשתחוה לפניך" שרומז לתשוקה גדולה מאד.

וכן איתא מזקה"ק זי"ע בנחל יצחק (בהר עמ' קל"ב) על הנאמר בזמירות שבת "אוהבי ה' הממחכים בבנין אריאל", שאוהבי ה' המצפים בכל ימות החול לבנין אריאל בנין המקדש ונפשם עגומה על העדר התענוג והאור האלוקי שהיה שם, אזי "ביום השבת קודש שישו ושמחו כמקבלי מתן נחליאל" דבהגיע שב"ק יש להם לשוב ולשמוח כי השכינה שרויה בקרבם, וכמו שהיה בשעת מתן תורה שהיתה שכינה שרויה עם כל אחד ואחד מישראל, כי השבת היא מעין עולם התיקון דלעתיד לבוא וביד כל אדם להשיג ביום זה תענוג אלוקי כמו בזמן שביהמ"ק היה קיים, ומי שרוצה באמת להרגיש נעימות בעבודת השי"ת ועדיין לא זכה, כנראה שרצונו עדיין בבחינת "רצון דרצון" שהיינו שרוצה לרצות, וכמו שאנו מבקשים "ק-ה אכסוף נועם שבת" אני מבקש ורוצה להשתוקק לנועם שבת שהיא עבודה מתוך אהבה ותשוקה עזה, ויה"ר שנזכה להיות מעון לשכינה, ועי"ז נזכה לבנין ביהמ"ק דזה שעדיין לא נבנה סימן הוא שעדיין אין ליבנו מעון להשראת השכינה, ויה"ר שנזכה לזה במהרה ולביאת גוא"צ בב"א.

למצוא את "אשר פוקד ביד משה" פי' הקדושה והתשוקה בשיש בתוה"ק שהופקדה בתורה הקדושה עפ"י בקשת משרע"ה מהשי"ת, וזהו "ביד איתמר" מלשון איתמר שבגמ' דהיינו נאמר פי' שכל מה שנאמר ונלמד מדברי התוה"ק יש בו אותה קדושה של "על פי משה" עכתדה"ק.

ואולי אפשר להוסיף על דבריו הק', דהנה שבת קודש ענינה השראת השכינה בישראל כמאמרם ז"ל (זוהר הק' במדבר קע"ט:) מעולם לא זזה שכינה מישראל בשבת, וגם היא נקראת עדות כדאיתא במדרש (עיין תוס' חגיגה ג': ד"ה ומי) דהקב"ה אורייתא ושבת מעידים זע"ז, וזהו "אלה פקודי המשכן משכן העדות" דמשרע"ה הכניס חשק והתשוקה שהיה מהמתנדבים בעם לתוך השבת קודש, שכאשר איש ישראל יכנס לשבת קודש יבערו בליבו חשק ותשוקה להשי"ת ע"י הכח הזה שנכנס בשב"ק הנשפע מכח התשוקה הגדולה של המתנדבים למשכן, וזהו שאמר להם משרע"ה לאחר הקמת המשכן (עיין רש"י עה"פ "ויברך אותם משה") "ויהי נועם ה' אלוקינו עלינו", דהשבת היא "נועם הנשמות" ובירך אותם דאכן התשוקה והאהבה שהכניסו בשב"ק תהיה לנעימות לבני, דבאמת בשב"ק אם איש ישראל מכין עצמו כראוי אזי אינו מתפלל מחמת שהוא חייב להתפלל אלא הוא מקבל תשוקה עזה להתפלל אל השי"ת, "ס'דאווענט זיך פון זיך אליין", ויש כאלה שזוכים כל ימות החול לבחינת שבת שכל

ליל שבת קודש תשפ"ב

לא הי' אפשרות לבנות המשכן מכספם וזהבם עד שיתקנו ישראל את רמ"ח אבריהם שיהיו קדושים בבחי' המשכן וכליו, ונקרא "משכן העדות" שעיקר המשכן נבנה מכוח קדושתן של ישראל בעדות קריאת שמע שאז מייחדים את הבורא במסירות נפש ואת זה הביאו בני", ולפ"ז ירמז המדרש שכל אחד מישראל הי' ליבו נוקפו אולי מעשיו אינם רצויים להיות לו חלק בקדושת המשכן אולי לא הי' באפשרות לקדושת המשכן להיתפס על כספו וזהבו והוא בא לידי נותר, לכך הוצרך משה להראות להם החשבון מכל כספם וזהבם שכל מה שנדכו נרצה לפני השי"ת וכי יפה קשטו את לבבם לפניו ית"ש עכדה"ק.

ועדיין צריך ביאור לפי זה, כיצד נתפייסו ע"י האלף ושבע מאות וחמישה ושבעים וכיצד נתרצו להאמין שלא בא כספם לידי נותר ע"י הבת קול של "ווי העמודים", ונראה לבאר בזה בס"ד עפ"י מ"ש בספה"ק פיתוחי חותם להרה"ק רבי יעקב אבוחצירא זי"ע, דכאשר נמנה את הגימטרי' של כ"ב אותיות התורה וחמש אותיות מנצפ"ך נמצא החשבון מדויק "אלף ושבע מאות ושבעים וחמישה", וכתב לרמז שאותיות התורה בהם נברא העולם הם כמו ווים המעמידים את כל העולמות, "וציפה ראשיהם" מרמז על רוממות התורה שבא מחכמה עליונה, "וחישק אותם" שהשי"ת צמצם חכמתו שיוכלו ישראל להשיגו ע"י התוה"ק עש"ב.

בפרשתן קורין פרשת הקמת המשכן שלא הי' איש יכול להקימו עד שהקימו משה רבינו ע"ה, ולמדנו גם דבר פלאי שמה רבינו עשה חשבון מדויק מכל הוצאות מלאכת המשכן כדי להוציא עצמו מידי חשד, ומבואר במדרש תנחומא (פקודי ז') ששכח משה מה עשה עם אלף ושבע מאות וחמישה ושבעים שקל שהיריעות היו מכסות את ווי העמודים ולא הי' נזכר מהם, עד שהאיר הקב"ה את עיניו ונזכר שעשה אותן ווין לעמודים, ולפי גירסת רבינו בחיי יצאה בת קול ואמרה "ואת האלף וגו' עשה ווין לעמודים" וכן הוא בזה"ק בפרשתן (רכ"א.) באותה שעה נתפייסו ישראל מן החשד שחשדוהו עכ"ד המדרש.

וכבר תמהו המפרשים וכן בספה"ק תפארת שלמה איך יעלה על הדעת שום חשד על משה רבינו ע"ה אשר כל כסף וזהב שבעולם לא הי' חשוב בעיניו לכלום, כי בעת שלקחו ישראל ביזת מצרים וביזת הים הלך משה רבינו ליקח מצוות לעצמו (סוטה י"ג.) וכמ"ש (משלי י' ה') "חכם לב ייקח מצוות", ובאוה"ח הק' כתב דהרי הי' יודעים שהשי"ת מדבר עמו פנים אל פנים ולא יעשה משה רבינו דבר שיבאישנו בעיני קונו ח"ו.

ובתפארת שלמה כתב לתרץ ע"ד פנימיות דעיקר תרומת המשכן הי' נדבת הרצונות של פנימיות לבבם של ישראל, כי

והנה ארז"ל (שמות רבא נ"א ב') ששאל משה לפני הקב"ה "עשינו את מלאכת המשכן והותרנו מה נעשה בנותר, אמר לו לך ועשה בהם משכן לעדות" פירוש אוהל נוסף בשביל הארון, ובספה"ק מאור ושמש ביאר העניין שקדושה זו שהי' בבחי' נותר הכניס משה רבינו בפרשיות התורה שכאשר ילמדו ישראל את התורה שהיא עדות של ישראל יזכו לקדושה העליונה של המשכן.

ולפי הנ"ל יתבאר שעיקר קדושת התורה היא ע"י שישראל מחזיקים עצמם כשיירים, וזה שהיו ישראל מחזיקים עצמם כנותר שהיו סבורים שאין כספם וזהבם ראוי להתפיס עליו קדושה עליונה זה הי' חביב ביותר, וכששאל משה רבינו ע"ה מה נעשה בנותר היינו בקדושה זו שהיו ישראל מחזיקים עצמם כנותר אמר השי"ת שמזה יעשה משכן לנצח, שזה יכנס בתורה הקדושה שנמשלה למים שמניחים מקום גבוה והולכים למקום נמוך ומזה יזכו ישראל לקדושת המשכן לנצח.

וזה שרמזו חז"ל ששכח משה רבינו את האלף וכו', דכיון שאלו היו מקדושת אותיות התורה שהביא משה רבינו עצמו שכח לגמרי מזה כי לא ידע שיש לו קדושה כזאת להקמת המשכן, והגם שרק הוא הי' יכול להקים המשכן עבור שעמו שרתה קדושת האותיות מ"מ הוא עצמו לא החזיק טובה לעצמו ושכח לגמרי מזה, עד שיצתה בת קול ואמרה "ואת האלף וגו' עשה ויין לעמודים" שכל עמודי העולם עומדים על אותן אותיות קדושות.

ונראה מזה שכשם שכל אחד מישראל הביא את פנימיות לבבו ותוכן עבודתו לנדבת המשכן, הנה משה רבינו שהוא הי' הסרסור לקבלת התורה ונקראת התורה על שמו "תורת משה עבדי" הוא הביא את קדושת אותיות התורה, ולכן לא הי' איש אחר יכול להקימו כי עיקר השראת השכינה הייתה ע"י קדושת התורה, וכמאז"ל (שמות רבא ל"ג א') את ביתי לקחתכם לפרוש המינה איני יכול, עשו לי קיטון אחד ואדור ביניכם, וארז"ל (ברכות ח'). "מיום שחרב בית המקדש אין לו להקב"ה בעולמו אלא ד' אמות של הלכה בלבד" ונקרא "משכן העדות" על שם לוחות העדות שהם הביאו להשכנת השכינה בישראל.

אכן ארז"ל (שבת פ"ט). שאמר משה לפני הקב"ה "חמדה גנוזה וכו' אני אחזיק טובה לעצמי, א"ל הקב"ה למשה הואיל ומיעטת עצמך תקרא על שמך שנאמר (מלאכי ג' כ"ב) "זכרו תורת משה עבדי", ובחידושי הרי"ם איתא בביאור מאז"ל (זוה"ק פ' פנחס רמ"ד:) שלפי שאמר משה רבינו (שמות ל"ב ל"ב) "מחני נא מספרך אשר כתבת" לכן נעלם שמו מפרשת תצווה, דמה שארז"ל (בבא קמא ס'). "כל המוסר עצמו למות על דברי תורה אין אומרים דבר הלכה משמו" הכוונה שנעשה חלק מן התורה ולכן אומרים אותו משמי' דגמרא, ועד"ז משה רבינו מסר עצמו עבור ישראל ואורייתא וישראל חד הוא לכן זכה ונעשה חלק מן התורה ולזכר זה אין נזכר שמו בפרשת תצווה עכדה"ק, וכן איתא בשם משמואל בשם אביו האבני נזר זי"ע.

גמורה בלי התחזקות של "בשבילי נברא העולם" ג"כ קשה להיות בשמחה, ועיקר השמחה כאשר מתוך ה"עפר ואפר" יודע שעכ"ז "בשבילי נברא העולם".

והנה הציורף של חודש אדר יוצא מפסוק (בראשית מ"ט י"א) "עירו ולשרקה בני אתונו", ושורש התיבות הם "עיר בן אתון" וכן "שורק" וכל האותיות הם כאלו יתירות ונוספות, והרמז בזה שקדושת חודש אדר בא מזה שהחזיקו עצמם ישראל כשיירים וכנותר ומזה גופא זכו להארת פני הוי' ונהפך להם החודש לששון ולשמחה וליום קבלת התורה מתוך שמחה, כי הרגשת הנותר לא הביאה אותו למרה שחורה אלא לענווה המביאה לידי רוה"ק.

והנה חודש אדר השני הוא כמו חודש מיותר ונוסף על הי"ב חודש ובזכות מידה זו הוא זוכה להיות כולל בקרבן את כל י"ב צירופי שם הוי' כי מידת שיריים כולל הכל, וע"ד שמשו רבינו "העניו מכל האדם" זכה לשמש בחלוק לבן שאין לו אמרה פירוש בלי קצבה, כי כשם שצבע הלבן סובל כל הצבעים בתוכו כן המבטל עצמו מכל וכל זוכה לכלול הכל בקרבן, וכיוון שבאו ישראל למידת התבטלות והאמינו במרדכי הצדיק וראו שפל מצבם הרוחני והגשמי והתחזקו באמונה בהשי"ת ובמרדכי עבדו, עי"ז זכו לקבלת התורה בשמחה ובאהבה ולכלל הישועות ברו"ג לנצח נצחים.

וזהו ביאור דברי התפארת שלמה, שכאשר הרגישו ישראל שאין הם ראויים להתפיס קדושת המשכן על כספם וזהבם ואולי באו לידי נותר, האירו להם מן השמיים שגם משה רבינו שכח לגמרי ממה שהוא הביא לקדושת המשכן שהוא קדושת אותיות התורה ושכחה זו דווקא היא החביבה ביותר לפניו ית"ש, ע"ד "הבוחר בשירי זמרה" (עיין באורך בגליון מ"ט סעודה ג' תשפ"א דהיינו שהשי"ת בוחר במי שמיים עצמו כשיירים), ובזה נתפייסו ישראל ונתחזקו ליבם שאע"פ שהם בעיני עצמם עפר ואפר הנה עבור עפר ואפר זה נברא העולם ובזכות זה דייקא יזכו להשראת השכינה על כספם וזהבם.

[ושמעתי מכ"ק דודי האדמו"ר משומרי אמונים זצוק"ל, שבשעת שמחת התנאים שלו שאל הרה"ק בעל שומר אמונים זצ"ל את הרה"ק רבי שלומקה מזויעה על זצוק"ל בנוגע לייחוס שלו, ענה הרה"ק מזויעה על איני יודע אבל אומרים שאנחנו מנכדי הרה"ק רבי מיכלי זי"ע [מזלאטשוב], ואמר הרה"ק בעל שומר אמונים שזהו שאינו יודע מיחוסו זהו היחוס הגדול ביותר, אף כאן מה ששכח משה את האלף וכו' שלו זה הי' חביב ביותר בעיניו ית"ש ומזה נתפייסו ישראל משרון לבבם].

וייתכן שזהו עניין קבלת התורה באהבה וברצון של ימי אחשוורוש, כי כאשר האדם בבחי' ישות כל דהו קשה להיות בשמחה וכאשר האדם הוא באפסיות

סעודה ג' תשע"ט

ד"ר, ואיתא בספה"ק בית אברהם (שביעי ש"פ) עה"פ בתהילים (שם) "מקולות מים רבים אדירים משברי ים אדיר במרום ה'", דכאשר יהודי צועק אל ה' ב"קולות" על "מים רבים אדירים" מים רומז לתאוות רעות והנטיות הרעות שבלב האדם, והוא צועק אל ה' שהמים הזידונים הם רבים ואדירים ומבקש מהשי"ת "משברי ים" שישבור לו את הים ויזכה לשבר תאוותיו, "אדיר במרום ה'" הר"ז גורם לנייחא גדולה להשי"ת, והנה הי"ב חדשי השנה הם כנגד הי"ב שבטי ק-ה ואדר הוא כנגד יוסף הצדיק מידת יסוד, שהוא היסוד לכל דבר שיתקיימו נכסיו ברוחניות ובגשמיות והזמן גרמא לתקן מעשינו.

ואיתא בצמח ה' לצבי ובשא"ס עה"פ "ובצלאל עשה וגו'" על מה

שאמרו בגמ' (ברכות נ"ה.) שמשו ציוה לבצלאל לעשות תחילה כלים ואח"כ משכן, א"ל בצלאל מנהג העולם לעשות תחילה בית ואח"כ משים כלים בתוכו, א"ל משה וכי בצל ק-ל היית שבוודאי כך ציווני הקב"ה כמו שאמרת קודם משכן ואח"כ כלים, ומבאר שם דהכלים הם המידות טובות שבאדם אמנם המידות יש בידם לשמש לטוב ולמוטב חלילה כנודע, והמשכן הוא יראת שמים כי היראת שמים הוא הבית של המידות טובות להטותם לטוב כדכתי' (משלי כ"ד ג') "בחכמה יבנה בית" וכתי' (תהילים קי"א י') "ראשית חכמה יראת ה'", ועפ"ז יש

באמירת לחיים: מצויים אנו בשבת חזק, "חזק ונתחזק" פי' "חזק" שצריך להתחזק "ונתחזק" שאז יחזק אותנו השי"ת ויה"ר שנזכה להתחזק והשי"ת יחזקנו, ועתה מתחילים אנו בקריאת הפרשיות שמתחילין תינוקות של בית רבן שיבואו טהורים ויתעסקו בטהרות ויה"ר שנזכה גם אנו לקדושה וטהרה, ושבת זו היא גם שבת הפסקה ואיתא מהחידושי הרי"ם זי"ע (חודש אדר) דשבת של הפסקה ניתנה כדי ליתן רווח להתבונן בין פרשה לפרשה, וההתבוננות מביאה לידי תשובה כדכתי' (ישעיהו ו' י') "ולבבו יבין ושב ורפא לו" וזהו אחר שבת שקלים בה זקף משה ראשיהם של ישראל שלא נהיה שקועים בטיט היוון, ואחר שזוכין לזקיפת הראש אפשר להתבונן ולשוב בתשובה.

כתוב בסידורים עה"פ שאומרים בתפילה (תהילים צ"ו ה') "כי כל אלוהי העמים אלילים" דכאן צריך להפסיק, ואפ"ל בדרך הלצה דכאשר איש ישראל מתבונן ומגיע להכרה שלבד מהשי"ת הכל הבל ורעות רוח הרי אומרים לו "כאן צריך להפסיק" פי' שצריך להפסיק דרכו הקלוקלת ומעשיו השוטים [נארישקייטן], וזוהי "שבת הפסקה" דהיינו לעזוב ולהפסיק החטא.

שיחת התעוררות: איתא בגמ' (ביצה ט"ו:) "הרוצה שיתקיימו נכסיו יטע בהן אדר שנאמר (תהילים צ"ג ד') "אדיר במרום

הצדיקים המטהרים לבכם להשראת השכינה הקב"ה שוכן בתוכם וא"כ לא היה צריך לבנין המשכן, אמנם היות אשר שאר העם שהם בדרגת בצל א-ל כנ"ל והם צריכים משכן למידות הטובות שלהם שיהיו נשמרים ע"כ הוצרכו לבנין המשכן ולכן עשאוהו באופן של משכן תחילה ואח"כ כלים.

ואיתא מהרה"ק החוזה מלובלין זי"ע (דברי אמת לפר' שקלים) על הא דאמרו במשנה (שקלים א' א'), "באחד באדר משמיעין על השקלים ועל הכלאים בט"ו בו קורין את המגילה בכרכין ומתקנין את הדרכים ואת הרחובות וכו' ויוצאין אף על הכלאים", דבהגיע חודש אדר יש להשמיע "על השקלים" פירוש שמתריעין על אותן שרוצים רק לקבל ולא לתת לאחרים, "ועל הכלאים" היינו על עירוב הכוחות של הטוב והרע שבליבו של אדם שהוא בחי' תערוכת ניאוף שצריך ללחום כנגדו, ובט"ו בו "יוצאין אף על הכלאים" פי' שצריך האדם לצאת באף ובחימה על הכלאים היינו העירוב טוב ורע שבקרב ולמאוס בכל דבר שהוא היפך הקדושה, וכאשר איש יהודי מדבר ומבקש מהשי"ת לשלחו לחופש מכוחות הרע שבו ומהמים הזידונים שהם רבים ואדירים, הרי מיום ליום יראה שהוא מואס יותר ברע ועי"ז הוא בונה סביבו חומה של יראת שמים ובזה הוא נעשה מוקף חומה, וזהו שבט"ו אדר קורין את המגילה בכרכין המוקפין חומה היינו חומת יראת שמים, וזוהי החומה סביבות המידות הטובות והכוחות הטובים שיש בקרבן כדוגמת המשכן שומר על הכלים, ובעת

לפרש דמשרע"ה טען דיש לעשות כלים תחילה פי' להתנהג במידות טובות קודם ליראת שמים עכדה"ק. ויש להוסיף דהא לגבי משה יראת שמים מילתא זוטרתא היא כדאיתא בגמ' (ברכות ל"ג:), אך זה השגה לדרגה של צדיקים שיראת שמים דבר פשוט הוא אצלם ועיקר עבודתם היא בענין המידות להפכם לטוב, אמנם בצלאל טען לעומתו "כלים שאעשה" פי' המידות הטובות היכן אכניסם לשמרם שיהיו אך ורק לטוב, הרי לשאר העם יש לבנות קודם את הבית דהיינו יראת שמים ועי"ז יעלה בידם לשמור המידות לטובה, ויש להוסיף ע"ז דבצל א-ל רומז לאותם שבדרגה פחותה מדרגת הצדיקים והם רק בצילו של הקב"ה ולא אצלו ממש, ולדידם צריך קודם בית היינו יר"ש ואח"כ להכניס בו הכלים דהיינו המידות הטובות לשמרם, וע"ז אמר לו משה "בצל א-ל היית" דהיינו כוונתך היתה לאותם שהם בצל א-ל ולהם יש לבנות בית מקודם ולאחמ"כ להכניס הכלים.

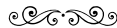
ובזה מבואר ביותר מה שפירש הכלי יקר על פרק "תפילה למשה" שבתהילים (צ') שהיא התפילה שאמר משרע"ה לאחר בנין המשכן, שבתחילה אמר "ה' מעון אתה היית לנו בדור ודור" פי' דלכאוי' לא היה צריך לבנין המשכן דהא השי"ת הוא מקומו של עולם והוא מעון לנו, וע"ז תירץ "תשב אנוש עד דכא" פי' דאחר שחטאו בעגל הסכים הקב"ה למחול על כבודו ולעשות לו מדור בתחתונים כדי למחול להם על עוון העגל.

ויש לפרש לפי האמור דמשרע"ה טען "ה' מעון אתה היית לנו בדור ודור" פי'

וצריך להתחיל לעורר בליבנו התשוקה והגעגועים שנזכה להקריב קרבנות בבית הבחירה, וכדאיתא מהרה"ק הבית ישראל מגור זי"ע בפרשתן עה"פ "אלה פקודי המשכן" עפ"י דברי הרה"ק מקאצק זי"ע, דפקודי הוא מלשון זכרון של געגועים שיש לנו עתה לעורר תשוקה עזה על המשכן שנתמשכן בעוונותיהם של ישראל, ויה"ר שאכן נזכה לבנין ביהמ"ק ולגוא"צ בב"א.

הזאת יש לצאת באף ובחימה על כל הכוחות והנטיית הרעות שבו ולמאוס בהם ולא להיות ח"ו כפרוז בלי חומה ושמירה, "ומתקנים את הדרכים ואת הרחובות" פי' שיש לתקן את הדרכים הקלוקלות "ואת הרחובות" היינו ללכת בדרכא אחרינא ולשמור את העיניים מכל משמר ולקדשם.

ויעזור השי"ת שנזכה להכין עצמנו ליומי דניסן שהינם ימים המבורכים,

סעודה ג' תשפ"ב

השתוקקות לירידת השכינה שיהי' ונגלה כבוד השי"ת, ואז יהי' הבחינה של הצירוף של חודש ניסן "ישמחו השמים ותגל הארץ" ויאמרו אפילו הגויים ד' מלך.

ובפרשת הקמת המשכן נתגלה כוחה של אחדות ישראל שכל ישראל ממש מקצה לקצה נתנו כל אחד את נדבת לבו, ולאדני המשכן היו כל ישראל חייבים להיות שותפים ודייקא ע"י התאחדות כל כוחות נפשות ישראל ירדה שכינה לשכון בתוכינו.

ובאוה"ח הק' עה"פ "ויעשו כל בני ישראל" כתב דכאן נתגלה סוד מחברת כללות ישראל בקיום התורה, שכאשר יהודי עושה מצווה הרי הוא עושה זאת בשם כל ישראל והוא מזכה אחיו עמו ולולא זאת לא הי' שייך שיכתב כך בתורה

מצויים אנו בעת רעוא דרעוין, וידוע שכאשר השי"ת מרעיש את העולם התכלית הוא עבור ישראל וכאשר ישנה מלחמה בין רוסלאנד לאוקראינה אין זה עניין מקומי אלא ישראל הם עיקר העניין, ומלבד מה שיש לכאו"א להיות מיצר בצערן של ישראל הנתונים בדאגה ובבהלה מבהלת המלחמה הנוראה הרי על כאו"א לומר בשלי הסער הגדול הזה, שכל אחד הוא עולם מלא וסערת העולם צריכה להביא שירעיש האדם את עולמו הפרטי ולהזדעזע ממקומו, לדעת שהשי"ת משתוקק לתקן עולם במלכות ש-די וכל תכלית הבריאה משום שנתאוה הקב"ה להיות לו דירה בתחתונים, ובפרשתן שקורין פרשת הקמת המשכן הרי לא הייתה שמחה לפניו כיום שירדה שכינה למטה, ושלושים יום קודם ר"ח ניסן עלינו לעורר בקרבנו

בקבלת התורה מתוך אחדות ובמשלח מנות איש לרעהו ומתנות לאביונים.

ובספה"ק בית ישראל כתב עה"פ "ויעשו את ציץ נזר הקודש זהב טהור ויכתבו עליו מכתב פיתוחי חותם קודש לד'", והביא בשם אביו כ"ק האמרי אמת זצוק"ל שדקדק על לשון רבים "ויכתבו וגו'", וכתב דנראה שכל אחד צריך לכתוב ולחוקק זאת בעצמותו וכוחו של משה רבינו מסייע לזה, וזהו (ביצה ט"ו): "הרוצה שיתקיימו נכסיו יטע בהן אדר שנאמר (תהלים צ"ג ד') "אדיר במקום ד'" פירוש שכאשר הוא משתדל לחקוק הקדושה בתוך נפשו מסייעין לו מן השמיים, ואיתא שטר שיש עליו עוררין יתקיים בחותמיו וזהו "מכתב פיתוחי חותם קודש לד'".

ונראה כוונתו שאע"פ שבחיצוניות יש עוררין על זה, מ"מ בכוחו של משה רבינו שמתגלה בחודש זה בנפשות כל ישראל ובפרט בעת רעוא דרעוין שאז נגזו משה רבינו מתגלה הפנימיות של כל ישראל שהוא קודש לד', וי"ל נמי שכל או"א צריך לכתוב על רעהו שהוא קודש לד' דהיינו ללמד זכות על פנימיות נפשו ועי"ז יתעורר הכוח להשרות השכינה בישראל.

ואמר אא"ז הנחל יצחק זי"ע עה"פ (אסתר ח' ח') "ואתם כתבו על היהודים כטוב בעיניכם", שאפשר להמתיק הדינים מעל כל ישראל ולכתוב עליהם כל הברכות והישועות ע"י שיהי' "כטוב בעיניכם", שיהא טוב בעיני כל אחד שיתברך חבירו ויראה את טובו וקדושת נפשו של הזולת.

ע"י כל נפש ישראלי, דישנן מצוות השייכות רק בכהנים וכו' כמו שהביאו בארוכה.

ומזה נבין ונתבונן שכאשר השי"ת רוצה לחדש מלכותו כבראשונה ולהשכין שכינתו בתוכינו ומרעיש את כל העולם, עלינו לזכור שחודש ניסן עומד בפתח ו"בניסן נגאלו ובניסן עתידין להגאל (ראש השנה י"א.), וא"צ להמתין לניסן וכמ"ש "הן גאלתי אתכם אחרית כראשית" אמנם עלינו לעשות כל טצדקי מצדינו להיות ראויים להשראת השכינה.

ולעת הזאת עלינו להסיר כל טינה ומחלוקת מאיש על רעהו ולדעת כי על המשכן להיות אחד, כי קודשא ב"ה לא שריא באתר פגים ולזה צריך להיות הכיסא אחד ואז ישרה עליו השי"ת.

והרה"ק רבי יצחק אייזיק מקאליב זי"ע אמר ד"ן את כל האדם לכף זכות" הוא בגימט' "שמע ישראל ד' וגו'" להורות שצריך מסירות נפש לדון איש ישראל לכף זכות כמו על יחוד הבורא, וזה (בראשית מ"ט ט"ז) "דן ידין עמו כאחד" שלדון איש ישראל לכף זכות הוא כקריאת שמע באמונת היחוד.

והיינו הפי' ד"אתה אחד ושמן אחד" וכשם שא"א להיות פירוד ח"ו בבורא כך א"א להיות פירוד בישראל וכל הפירוד הוא דמיון מעמלק, והמן שעורר קטרוג על ישראל אמר (אסתר ג' ח') "ישנו עם אחד מפורד ומפורד", אבל ישראל תקנו זאת

בחודש אדר עכדה"ק, וי"ל שכאשר יאמר כל או"א מישראל ויחקוק זאת בליבו שכל ישראל הם "קודש לד' ראשית תבואתו", יעורר הדבר רחמים וחסדים שכל הנוגע בצפורניו של יהודי לא תהי' לו שום תקומה "כל אוכליו יאשמו", ויהי רצון שנזכה לראות בישועתן של ישראל מתוך חסד ורחמים אכי"ר.

ובכית ישראל שם כתב ברמז הכתוב (ירמיה ב' ג') "קודש ישראל לד' ראשית תבואתו כל אוכליו יאשמו", שהוא רומז על מפלת הגויים בחודש הזה שבו מתקיים "ראשית גויים עמלק" (במדבר כ"ד כ') נגד "ראשית תבואתו" "ואחריתו עדי אובד", וכתיב במשה רבינו (דברים ל"ג כ"א) "וירא ראשית לו" שהוא מסייע להתגבר על עמלק

אמרים יקרים

בשמחת הצאצאים יש להודות במיוחד על הניסים שארעו לזקניהם

זה לא הזמן להאריך בדיבורים, אבל כיון ש"אין מסרבין" לבקשת אחי כ"ק אדמו"ר מזוטשקא אמסנא שליט"א, אגיד כמה דברים לכבוד השמחה, כשעוסקין במצוה וזוכים לקיים המצוה. דיברו כאן שהסבא כ"ק גאב"ד נאראל שליט"א עבר רבות בימי השואה הנוראה, הן אצל הדייטשען ימ"ש והן אח"כ בסיביר, וזכה כעת לשמחה זו בדור חמישי ב"ה, הרי שיש כאן שבח והודאה מיוחדים ובפרט שהרך הנפדה קרוי ע"ש הסבא כ"ק גאב"ד נאראל זצוק"ל, ומה שנולד בדיוק ביום היא"צ זה גם השגחה פרטית. וכל זה הוא רק ע"מ להודות להקב"ה על כל החסדים שעשה במלחמה ולאחמ"כ בסיביר, ולאחר כל הניסים הגלויים שהיו עימם, הרי שזה זמן של "יראו עינינו וישמח ליבנו בישועתך".

ובודאי זה הזמן להתפלל לפני הרבש"ע, שכמו שקיימו מצוות פדיון הבן, ירחם עלינו הקב"ה וגם הוא יקיים בנו מצוות פדיון הבן. והשי"ת יעזור, שההורים והסבים וכו' של הרך הנפדה כאן וכל המשתתפים בשמחה, יזכו לראות ישועת ה', בגאולה השלימה במהרה בימינו אמן.

(יום א' פרשת ראה, י"ט מנחם אב תשפ"ג,

פדיון הבן לבן הרב יצחק אייזיק ראזענבוים, בן כ"ק אדמו"ר מזוטשקא אמסנא שליט"א)

הלוואי ונזכה לעבודת ה' בענוה ובתמימות כה' בעלי בתים' של פעם

סב הכלה תחי' הר"ר יואל אופנהיים זצ"ל, היה מתגורר בבני ברק ולפרנסתו היה שומר בטחנת הקמח בלילות, וכל לילותיו היו קודש לתורה ועבודה, באמירת תיקון חצות ולימוד התורה. ומסופר שפעם הגיעו גנבים, והוא ניגש אליהם וספרו בידו, וביקש בתמימות ובעדינות שלא יקחו כלום, ע"מ שלא תיפגע פרנסתו. ואף מצד החתן יבדלחט"א הסבא הר"ר משה יעקב ראטטער שליט"א, שהיה עוסק בצעירותו במלאכת ליטוש היהלומים, אך בכל עת היה פתוח לפניו ספר משניות.

ולפני מספר שנים כשהייתי מג"ש בשיבת טשערנוביל, התבקשתי לסדר קידושין אצל פלוני, וביקשתי מר' משה יעקב שיהיה עד קידושין, והוא אמר לי שהוא חושש לקבל על עצמו את התפקיד, לפי שהרגיל את עיניו שלא להסתכל בנשים כלל, עד שאפילו אם ח"ו באה אשה לפניו, עיניו נעצמות מאליהן, וממילא לא יוכל להביט במעשה הקידושין. ואמרתי לו שעדות קידושין שאני, לפי שזה מעשה מצוה, ובפרט ש"כלה דא שכינתא", והוא הסכים אך ביקש שבכל זאת כדי שלא תהיה תקלה, שכדאי להכין מישהו נוסף שאם לא יצליח לראות.

וסיפרתי זאת להרה"ג רבי מנחם דוד זיכרמן שליט"א שהיה עימי מג"ש, והוא התרגש לבא לחופה אפילו אם בסוף לא יצטרכו את עדותו, ולו בשביל לראות יהודי ששמר כל כך על עיניו בטוהרה. אכן לאחר החופה ניגש אליי ר' משה יעקב ושמחה של מצוה על פניו ונענה לי, "ב"ה זכיתי לקיים עדות של מצוה כהלכתה".

ובשנה שעברה בה' ניסן יום ההצלה של זקה"ק זי"ע, שלא היה בכוחו של ר' משה יעקב להגיע כבכל שנה, [שהוא היה במלחמה באותו הבונקר עם זקני זי"ע, והיה עימו באותו הנס], הלכתי לבקרו בביתו. וכשהגעתי ראיתי שהכין דף עם שתי שאלות, הראשונה הוא שאל על מנהגו לסיים בכל חודש כל ששה סדרי משנה, וזה לפי סדר של ח"י פרקים בכל יום, וכעת כשהוא חלוש יותר האם הוא יכול להקל ולסיים את הש"ס רק פעם בחודשיים, או שמא ח"ו זה נקרא שהוא ב'רפיון' מדברי תורה. והשאלה השניה, היות והוא מקפיד שלא לאכול לפני התפילה, ואחר התפילה מנהגו לקרא הפרשה שמו"ת עם תפילין דר"ת, ורק לאחר זה היה תמיד אוכל פת שחרית, וכעת משנחלש שואל הוא האם יכול להקל ולטעום משהו לפני תפילין דר"ת.

ואלו היו יהודים של פעם שלא היתה תורתם אומנותם, אלא שנים רבות נהנו מיגיע כפיהם, ובכל זאת זכו להשגות גבוהות בתורה ובעבודה, ומה נענה אנחנו שבדורינו קשה למצא כאלו דרגות אף בקרב יושבי אוהל.

ובאמת מי שיושב ועוסק רק בתורה והיא אומנותו ומשוח חייו, בודאי שבניקל יכול הוא להגיע לכאלו דרגות. אלא שהם זכו להגיע לכך דוקא מכח הצימאון וההשתוקקות שלהם ללימוד התורה בזמן שעסקו במלאכתם, ומי שבעת עסקו במלאכתו כל תשוקתו ומחשבתו היא "מתי יבוא לידי ואקיימנה", ומנצל את זמנו בלימוד משניות וכד', ודאי שאף שעסק במלאכה לא זה ימנע ממנו מלהשיג השגות בתורה ועבודה. וכמו שמצינו בכמה מגדולי הדורות שהיו עוסקים בצעירותם במסחר, כהגה"ק הרב מטשעבין זצוק"ל ועוד.

וכדאיתא בספה"ק **אור יצחק** (פרשת ויצא) להרה"ק רבי **יצחק מראדוויל זי"ע**, שביאר מה דאיתא בגמ' (שבת ל"ג:) במעשה דרשב"י ובנו ר"א שיצאו מהמערה בפעם השניה, וכשראו את הזקן ובידו שתי הדסים לכבוד שבת נחה דעתם, ואמרו "כמה חביבין מצות על ישראל". ופירש שהחביבות שלהם למצוה היא גדולה דוקא מכח שמשתוקקין ומתגעגעין למצוות בזמן עיסוקם במלאכתם.

(לאחר שמחת האירוסין לבן ידידנו הר"ר אברהם ניסן ריבל הי"ו,

יום ב' פרשת דברים אור לכ"ט תמוז תשפ"ג)

